

## KÖVETELMÉNYRENDSZER

Semmelweis Egyetem, Általános Orvostudományi Kar  
A gesztorintézet (és az esetleges közreműködő intézetek) megnevezése: Szaknyelvi Intézet

**A tárgy neve: A mai orvosi terminológia kialakulásának története**

**Angol nyelven: The History of the Development of Medical Terminology**

**Német nyelven: Die Geschichte der Entstehung der medizinischen Terminologie**

**Kreditértéke: 2**

**Heti óraszám:                      előadás:                      gyakorlat:                      szeminárium: 2**

**Tantárgy típusa:    kötelező                      kötelezően választható                      szabadon választható**

**Tanév: 2021–2022.**

**Tantárgy kódja:**

*(Új tárgy esetén Dékáni Hivatal tölti ki, jóváhagyást követően)*

**Tantárgyfelelős neve: Dr. Fogarasi-Nuber Katalin**

**Munkahelye, telefonos elérhetősége: Szaknyelvi Intézet (1094 Bp., Ferenc tér 15.),  
+36/20/670-1330**

**Beosztása: igazgató**

**Habilitációjának kelte és száma:**

**A tantárgy oktatásának célkitűzése, helye az orvostudományi képzés keretében:** A szabadon választható tárgy oktatásának elsődleges célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a mai latin nyelvű orvosi terminológia ókori és XVI. századi gyökereivel, elsősorban Celsus és Vesalius műveivel. A félév során eredeti szövegekből vett szemelvényeken keresztül nyernek betekintést a hallgatók az elmúlt századok orvosi szaknyelvébe. Nemcsak arra nyílik lehetőségük, hogy az egykori és mai terminusalkotás hasonlóságait és különbözőségeit megismerjék, hanem arra is, hogy az ezekben az eredeti szövegekben leírt szaktudományos megfigyeléseket összevessék mai orvostudományi ismereteinkkel. Az eredeti szövegek tanulmányozása mellett mindig sor kerül arra is, hogy az adott orvosi szakterület mai szókincsét, terminusalkotási szabályait és szaknyelvi jellegzetességeit is áttekintsék a hallgatók.

A tárgy lehetőséget kínál arra, hogy a hippokratészi eskü részletes tanulmányozásával az orvosi etika kérdéseivel is foglalkozzanak a hallgatók.

A tárgy foglalkozásain a hallgatók a mai orvosi szaknyelv helyes és értő alkalmazásához szükséges, korábban (az *Orvosi terminológia* és a *Szakorvosi terminológia* tárgyakon) megszerzett nyelvi ismereteiket is bővítik.

**A tárgy oktatásának helye (előadóterem, szemináriumi helyiség stb. címe):**

**Szaknyelvi Intézet (1094 Bp., Ferenc tér 15.)**

**A tárgy sikeres elvégzése milyen kompetenciák megszerzését eredményezi:**

A kurzus elvégzése után a hallgató ismeri:

- a mai orvosi terminológia előzményeit és kialakulásának történetét,
- a mai és a korábbi terminológia közti összefüggéseket és különbségeket,
- a latin és a görög terminusok párhuzamos használatának történeti kialakulását és jelentőségét,
- az európai orvostudomány szempontjából alapvető latin nyelvű szakkönyvek fontosságát.

**A tantárgy felvételéhez, illetve elsajátításához szükséges előtanulmányi feltétel(ek):**  
Szakorvosi terminológia

**A kurzus megindításának hallgatói létszámfeltételei (minimum, maximum), a hallgatók kiválasztásának módja:**

A legkisebb hallgatói létszám: 5

A legmagasabb hallgató létszám: 20

**A kurzusra történő jelentkezés módja:** a Neptun-rendszeren keresztül

**A tárgy részletes tematikája:**

1. Orvosi témájú mondások, kifejezések az ókori latin szövegekben
2. Orvosi témájú mondások, kifejezések az ókori latin szövegekben
3. A hippokratészi eskü latin fordítása: az ókori orvosistenek
4. A hippokratészi eskü latin fordítása: orvosiskolák az ókorban
5. A hippokratészi eskü latin fordítása: orvostikai kérdések
6. Aulus Cornelius Celsus: *De medicina*. A mű szerkezete. Prooemium; a görög és a latin orvosi terminusok használata (Prooemium 1–5, 9)
7. Aulus Cornelius Celsus: *De medicina*. Anatómiai kérdések (Részletek a 4. könyvből)
8. Aulus Cornelius Celsus: *De medicina*. Fogászat az ókorban (7,12,1)
9. Aulus Cornelius Celsus: *De medicina*. Orvosságok, gyógyszerészet az ókorban (Részletek az 5. könyvből)
10. Andreas Vesalius: *De humani corporis fabrica libri septem*. A mű szerkezete, a csontok (Részletek az 1. könyvből)
11. Andreas Vesalius: *De humani corporis fabrica libri septem*. Az izomzat (Részletek a 2. könyvből)
12. Andreas Vesalius: *De humani corporis fabrica libri septem*. A szív és a keringési rendszer (Részletek a 3. és a 6. könyvből)
13. Zárthelyi dolgozat
14. Az elmaradások pótlása, javító dolgozat

**Az adott tantárgy határterületi kérdéseit érintő egyéb tárgyak (kötelező és választható tárgyak egyaránt!). A tematikák lehetséges átfedései: -**

**A tantárgy sikeres elvégzéséhez szükséges speciális tanulmányi munka: -**

(Pl. terepgyakorlat, kórlapelemzés, felmérés készítése, stb.)

**A foglalkozásokon való részvétel követelményei és a távolmaradás pótlásának lehetősége:**

Legfeljebb 3 hiányzás megengedett; ennél több hiányzás esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett feladattal pótolhatja mulasztását (legfeljebb egy alkalommal); az a hallgató, aki a gyakorlati órák több, mint 25%-áról hiányzik, nem kaphat aláírást.

A megengedettnél több hiányzás esetén orvosi igazolás szükséges a tartós betegségről vagy kórházi kezeléstről.

**A megszerzett ismeretek ellenőrzésének módja a szorgalmi időszakban:**

Zárthelyi dolgozat: 13. hét

Téma: az elvégzett tananyag

Pótlás és javítás: 14. héten

**A félév aláírásának követelményei:**

Legfeljebb 3 hiányzás megengedett; ennél több hiányzás esetén a hallgató az oktatóval egyeztetett feladattal pótolhatja mulasztását (legfeljebb egy alkalommal); az a hallgató, aki a gyakorlati órák több, mint 25%-áról hiányzik, nem kaphat aláírást; aktív részvétel az órákon; a zárthelyi dolgozat legalább elégséges teljesítése.

**A vizsga típusa:** gyakorlati jegy

<p><b>Vizgakövetelmények: -</b> (Elméleti vizsga esetén kérjük a tételsor megadását, gyakorlati vizsga esetén a vizsgáztatás témakörét és módját.)</p>
<p><b>Az osztályzat kialakításának módja és típusa:</b> (Az elméleti és gyakorlati vizsga beszámításának módja. Az évközi számonkérések eredményeink beszámítási módja.) A zárthelyi dolgozat (a javító dolgozatokkal együtt) és az órai munka alapján kapják a hallgatók a félév végi osztályzatot. Az elégtelen zárthelyi dolgozatot meg kell ismételni. A zárthelyi dolgozatok értékelése: 0–50% = elégtelen (1) 51–60% = elégséges (2) 61–75% = közepes (3) 76–89% = jó (4) 90–100% = jeles (5)</p>
<p><b>A vizsgára történő jelentkezés módja:-</b></p>
<p><b>A vizsga megisméltésének lehetőségei:-</b></p>
<p><b>A tananyag elsajátításához felhasználható nyomtatott, elektronikus és online jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom (online anyag esetén html cím):</b> Celsus: <i>Ein lateinisches Leseheft</i>. Ausgewählt und herausgegeben von Werner Krenkel. Leipzig, 1963<sup>3</sup>, Teubner. Vesalius, Andreas: <i>De humani corporis fabrica libri septem</i>. UB Basel / Andreae Vesalii Bruxellensis, scholae medicorum Patavinae professoris, de Humani corporis fabrica Libri septem (e-rara.ch) (letöltve: 2021. január 31.). Vesalius, Andreas: <i>De humani corporis fabrica</i>. Összeáll. és szerk.: Szentágothai János; jegyz. Tímár László, Szántó Tibor; ford. Gottschlig Ferenc. Budapest, 1968, Helikon. A Szaknyelvi Intézet szaknyelvoktatói által szerkesztett tananyagok.</p>
<p><b>A tárgyat meghirdető habilitált oktató (tantárgyfelelős) aláírása:</b></p>
<p><b>A gesztorintézet igazgatójának aláírása:</b></p>
<p><b>Beadás dátuma:</b> 2021.</p>

<p><b>OKB véleménye:</b></p>
<p><b>Dékáni hivatal megjegyzése:</b></p>
<p><b>Dékán aláírása:</b></p>